

ΠΑΡΑΤΑΣΗ ΠΡΟΘΕΣΜΙΑΣ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΠΕΡΙΛΗΨΕΩΝ

**Πρόσκληση υποβολής περιλήψεων για την έκδοση ειδικού τεύχους της
Κοινωνιολογικής Επιθεώρησης με θέμα:**

**«Η Θρησκεία στη σύγχρονη ελληνική κοινωνία: Μεταβολές, αντιστάσεις και
προκλήσεις»**

Επιμέλεια ειδικού τεύχους:

Αλέξανδρος Σακελλαρίου, Δρ. Κοινωνιολογίας της Θρησκείας, Διδάσκων Ελληνικού
Ανοικτού Πανεπιστημίου & ερευνητής στο Πάντειο Πανεπιστήμιο
Δήμητρα Μαρέτα, Δρ. Πολιτικής Θεωρίας, Πάντειο Πανεπιστήμιο Κοινωνικών και
Πολιτικών Επιστημών

Από τη δεκαετία του 1970 και εξής άρχισε να συζητείται στη δημόσια σφαίρα και στον ακαδημαϊκό χώρο το λεγόμενο ζήτημα της επιστροφής της θρησκείας ή της 'εκδίκησης του Θεού'. Μέχρι τότε κυριαρχούσε η θεωρία της εκκοσμίκευσης, σύμφωνα με την οποία στο πλαίσιο της νεωτερικότητας, της προόδου των επιστημών και της εκβιομηχάνισης οι θρησκείες θα έχαναν εξ ολοκλήρου την κοινωνική και πολιτική επιρροή τους με σχεδόν μαθηματική ακρίβεια. Ορισμένοι θεώρησαν αυτού του είδους τις θέσεις αρκετά επιφανειακές και απλοϊκές καθώς η εκκοσμίκευση, όπως και κάθε κοινωνικό φαινόμενο ή γεγονός, δεν μπορεί σε καμία περίπτωση να έχει ντετερμινιστικό και μη αναστρέψιμο χαρακτήρα. Λόγω αυτής της υποστηριζόμενης επιστροφής του θρησκευτικού στοιχείου, διατυπώθηκε η άποψη ότι πλέον δεν πρέπει να κάνουμε λόγο για μία κοσμική (secular), αλλά για μία μετα-κοσμική (post-secular) εποχή, ενώ ορισμένοι πρότειναν τη χρήση του όρου απο-εκκοσμίκευση (de-secularisation).

Από την άλλη πλευρά και ανεξαρτήτως της εμφάνισης νέων μορφών θρησκευτικότητας και πνευματικότητας ή της παρουσίας του Ισλάμ, έχει υποστηριχθεί ότι στον δυτικό κόσμο η θρησκεία, εν προκειμένω ο Χριστιανισμός, έχει απολέσει την επιρροή της στο κοινωνικό και θεσμικό επίπεδο καθώς δεν επηρεάζει πλέον κρατικές λειτουργίες και τομείς της κοινωνίας, ενώ και στο ατομικό επίπεδο ο αριθμός όσων απομακρύνονται από τη θρησκεία ή δηλώνουν άθεοι, αγνωστικιστές και θρησκευτικά αδιάφοροι φαίνεται να αυξάνεται, ιδίως μεταξύ των νέων σε όλες σχεδόν τις Δυτικές κοινωνίες. Παρά ταύτα, η θρησκεία, στις ποικίλες εκφάνσεις της, εξακολουθεί να ασκεί μικρότερη ή μεγαλύτερη επιρροή ακόμα και στις Δυτικές κοινωνίες, οι οποίες θεωρούνται εκκοσμιευμένες, και για τον λόγο αυτό χρήζει μελέτης από τις κοινωνικές επιστήμες.

Πιο συγκεκριμένα, στην ελληνική κοινωνία η συζήτηση για τον ρόλο της θρησκείας και της Ορθόδοξης Εκκλησίας, και η σχέση τους όχι μόνο με την ελληνική κοινωνία, αλλά και με το ελληνικό κράτος έχει απασχολήσει κατά καιρούς τη δημόσια σφαίρα, ιδίως από την αποκατάσταση της Δημοκρατίας το 1974 μέχρι και σήμερα. Αφορμή γι' αυτό έχουν σταθεί νομοθετικές ή πολιτικές παρεμβάσεις και αποφάσεις επί μιας σειράς ζητημάτων (π.χ. η κατάργηση της αναγραφής του θρησκευόμενου από τις αστυνομικές ταυτότητες, οι προσπάθειες αναθεώρησης του Συντάγματος, η κατάργηση των διατάξεων περί βλασφημίας, η διδασκαλία των θρησκευτικών στα σχολεία, η πανδημία της Covid-19, κ.ά.). Παράλληλα, τα τελευταία χρόνια μέσω πολλών ερευνών κοινής γνώμης καταγράφεται αφενός μία αξιοσημείωτη τάση απομάκρυνσης από τη θρησκεία και την Εκκλησία, ιδίως των νεότερων γενεών και αφετέρου μία συστηματική κριτική για την Ορθόδοξη Εκκλησία, ως θεσμό, και τον ρόλο της. Ταυτόχρονα, η πλειονότητα των Ελλήνων και Ελληνίδων δηλώνουν Χριστιανοί Ορθόδοξοι ανεξαρτήτως του βαθμού γνώσης της χριστιανικής θρησκείας ή της συχνότητας συμμετοχής τους σε θρησκευτικές πρακτικές, με τη θρησκεία να διαδραματίζει σημαντικό ρόλο στη ζωή τους. Ωστόσο, εκτός από αυτή την πλειονότητα του Ορθόδοξου Χριστιανισμού, στην ελληνική κοινωνία διαβιούν και άλλες θρησκευτικές κοινότητες με μικρότερη ή μεγαλύτερη αριθμητικά παρουσία, που, όμως, αποτελούν κι αυτές αντικείμενο κοινωνιολογικού ενδιαφέροντος.

Έχοντας τα παραπάνω υπόψη, η παρούσα πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος θέτει ως αντικείμενο τη μελέτη της θρησκείας στη σύγχρονη ελληνική κοινωνία, ένα αντικείμενο το οποίο δεν έχει επαρκώς μελετηθεί από την επιστήμη της κοινωνιολογίας και από άλλες κοινωνικές επιστήμες, παρά τις σημαντικές, αλλά λιγοστές εξαιρέσεις. Συνεπώς, κύριος σκοπός του ειδικού αυτού τεύχους είναι η μελέτη της θρησκείας υπό το πρίσμα και με τη χρήση των μεθόδων και των εργαλείων των κοινωνικών επιστημών. Οι προτάσεις που θα υποβληθούν δύνανται να περιλαμβάνουν θεωρητικές μελέτες, εμπειρικές έρευνες ή συγκριτικές μελέτες, επί των παρακάτω ενδεικτικών θεματικών, οι οποίες σε καμία περίπτωση δεν πρέπει να θεωρηθούν αποκλειστικές:

- Πολιτική και θρησκεία
- Κράτος και Εκκλησία
- Θρησκευτικές κοινότητες/μειονότητες
- Φύλο και θρησκεία
- Οικονομία και θρησκεία
- Μορφές εκκοσμίκευσης
- Εκπαίδευση και θρησκεία
- Επιστήμη και θρησκεία

Με βάση τα ανωτέρω καλούνται οι ενδιαφερόμενοι/-ες να υποβάλουν εκτενή περίληψη 800-1000 λέξεων σε θέμα που εντάσσεται στην παρούσα πρόσκληση. Οι

προτάσεις υποβάλλονται με *από κοινού* αποστολή με ηλεκτρονικό ταχυδρομείο στον Αλέξανδρο Σακελλαρίου sakellariou.alexandros@ac.eap.gr και τη Δήμητρα Μαρέτα dimitra.mareta@gmail.com, έως και την **Κυριακή 30 Απριλίου 2023**.

Οι προτάσεις θα πρέπει να περιλαμβάνουν:

- Το/α όνομα/τα συγγραφέα/ων
- Ένα σύντομο βιογραφικό έως 150 λέξεις [Τίτλο και *εκτενή περίληψη 800-1000 λέξεων* στην ελληνική γλώσσα (σε αρχείο Word)].

Μετά τη λήξη της προθεσμίας οι περιλήψεις θα αξιολογηθούν και οι ενδιαφερόμενοι/ -ες θα ειδοποιηθούν για την επιλογή ή την απόρριψη της περίληψής τους έως τις **29 Μαΐου 2023**.

Ακολούθως οι συγγραφείς των οποίων οι περιλήψεις έγιναν δεκτές θα πρέπει να υποβάλουν το πλήρες κείμενό τους μέχρι την **30^η Σεπτεμβρίου 2023** σύμφωνα με τις προδιαγραφές, οι οποίες θα τους θα τους αποσταλούν μαζί με την ειδοποίηση αποδοχής της περίληψής τους. Τα κείμενα δεν πρέπει να ξεπερνούν συνολικά τις **9000** λέξεις (συμπεριλαμβανομένων των υποσημειώσεων και της βιβλιογραφίας). Τα άρθρα θα τεθούν υπό τη διαδικασία της τυφλής αξιολόγησης και θα επιστραφούν στους/στις συγγραφείς, οι οποίοι,-ες θα πρέπει να τα υποβάλουν οριστικά στον χρόνο που θα τους υποδειχθεί κατά την επικοινωνία.